

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni 2023. aasta tegevuse kokkuvõte

Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjon (*lüh. TKE*) menetles **2023. aastal 164** avaldust ja tuvastas vajakajäämisi **38** korral, sh meditsiinilise tegevuse vigu **28**.

10-l juhul hinnati kaebus põhjendatuks osaliselt: dokumentide ebakorrektnete täitmine, vajakajäämised töökorralduses või suhtlemisel patsiendi, tema sugulaste või lähedastega.

Võrdluseks:

- 2022. a menetletud 178-st juhtumist leiti vajakajäämisi 42;
- 2021. a menetletud 168-st juhtumist leiti vajakajäämisi 42;
- 2020. a menetletud 204-st juhtumist leiti vajakajäämisi 51;
- 2019. a menetletud 178-st juhtumist leiti vajakajäämisi 43;
- 2018. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 45;
- 2017. a menetletud 191-st juhtumist leiti vajakajäämisi 41;
- 2016. a menetletud 147-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2015. a menetletud 106-st juhtumist leiti vajakajäämisi 23;
- 2014. a menetletud 119-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2013. a menetletud 137-st juhtumist leiti vajakajäämisi 30;
- 2012. a menetletud 132-st juhtumist leiti vajakajäämisi 31;
- 2011. a menetletud 128-st juhtumist leiti vajakajäämisi 37;
- 2010. a menetletud 125-st juhtumist leiti vajakajäämisi 35;
- 2009. a menetletud 105-st juhtumist leiti vajakajäämisi 24;
- 2008. a menetletud 64-st juhtumist leiti vajakajäämisi 16;

Erialade järgi jagunesid kaebused järgmiselt: hambaravi 27, erakorraline meditsiin 18 (sh kiirabi 10, EMO 8), kirurgia kokku 20 (sh üldkirurgia 7, plastikakirurgia 5, onkoloogia 3, neurokirurgia 2, lastekirurgia 1, kopskirurgia 1, näo- ja lõualuukirurgia 1), peremeditsiin 16, üldarstiabi vanglates 16, ortopeedia 13, üldarstiabi ja õendushooldus 11, sisehaigused 11 (sh neuroloogia 6, nahahaigused 3, gastroenteroloogia 1, infektsioonhaigused 1), psühhiaatria 8, sünnitusabi ja günekoloogia 7, kardioloogia 7, uroloogia 2, oftalmoloogia e. silmahaigused 2, laste anestezioloogia ja intensiivravi 2, otorinolarüngoloogia e. kõrva-nina-kurguhaigused 1, töötervishoid 1, anestezioloogia 1, laborimeditsiin 1.

Patsiente esindavad advokaadid/juristid esitasid kuus hinnangutaotlust ning Politsei- ja Piirivalveamet ühe hinnangutaotluse. Vanglameditsiini kohta esitatud 16-st hinnangutaotlusest esitasid vanglad kaks ja kinnipeetavad või nende esindajad 14. Ülejäänud 141 avalduse esitajad olid patsiendid ja nende lähedased.

Peale esmakordsete eksperthinnangu taotluste menetleti nelja teistkordset pöördumist patsientidelt, kes esitasid uusi asjaolusid ja täiendavaid küsimusi.

TKE esitas 2022. aastal tervishoiuteenuse osutajatele kuus ettepanekut/soovitust tervishoiuteenuse osutamise kvaliteedi parandamiseks ning Terviseametile kaks ettepanekut järelevalvemenetluse algatamiseks.

TKE hindab tervishoiuteenuse kvaliteeti tagantjärele dokumendipõhiselt, s.t hinnangu taotleja avalduse, tervishoiuteenuse osutamist tõendavate dokumentide, tervishoiuteenuse osutaja (s.h tervishoiuteenust osutanud tervishoiutöötaja) selgituste ja vastava eriala eriarsti eksperdiarvamuse andmete alusel.

TKE tegevust reguleerivad õigusaktid on:

- Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse § 50², mille järgi TKE on nõuandev komisjon, mille eesmärk on sõltumatu hinnangu andmine patsiendile viimasel viiel aastal osutatud tervishoiuteenuse kvaliteedile ning hinnangust tulenevalt Terviseametile, Eesti Haigekassale ja tervishoiuteenuse osutajatele ettepanekute tegemine;
- Sotsiaalministri 16.05.2008. a määrus nr 27 „Tervishoiuteenuse kvaliteedi ekspertkomisjoni töökord, tervishoiuteenuse kvaliteedile hinnangu andmise kord ja komisjoni moodustamine ”

TKE näol on riik loonud patsiendile tasuta eksperdihinnangu saamise võimaluse selleks, et esitada hagi kohtusse võlaõigusseaduse § 770 lõigete 3 ja 4 kohaselt. TKE eksperthinnang on tsiviilkohtumenetluses kasutatav tõendina, millel nagu igal teiselgi tõendil puudub ettemääratud tõendusväärtus ja kohus hindab hinnangut kogumis teiste talle esitatud tõenditega.

Ekspert hinnangu sisu ei saa vaidlustada, vaid hinnanguga rahulolematu isik, kel endal puuduvad eriteadmised vastaval erialal, võib taotleda oma kulul hinnangut teistelt ekspertidelt. Vaidlustada saab üksnes TKE menetluse õigusvastavust.

TKE ei ole riikliku järelevalve organ ning ei käsitle tervishoiuteenuse osutaja ja patsiendi vahelisi vaidlus- ja rahaküsimusi. TKE hinnang on eriarstidest ekspertide soovituslik arvamus, mis ei sea kellelegi mingeid juriidilisi õigusi ega kohustusi, ei muuda ega lõpeta neid. TKE ettepanek, nõuanne ja soovitus ei kohusta arsti või raviasutust hüvitama patsiendile arstliku vea tagajärjel tekkinud tervisekahju.

Rahalise hüvitise taotlemiseks peab patsient kohtusse pöörduma, kui tal ei õnnestu tervishoiuteenuse osutajaga saavutada kohtuvälist kokkulepet. Konflikti kohtuväliseks lahendamiseks (kauakestva ja kuluka kohtumenetluse vältimiseks) on TKE korduvalt soovitanud tervishoiuteenuse osutajal ja rahulolematul patsiendil kohtuväliselt omavahel kokkuleppele jõuda.

TKE töötab Sotsiaalministeeriumi juures alates 2008. aastast, olles oma tegevuses ja hinnangu andmisel ministeeriumist sõltumatu. Enne 2008. a oli analoogse komisjoni nimeks Arstiabi kvaliteedi ekspertkomisjon (*lühendatult AKEK*).

2024. a 1. juulist jõustub „Tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seadus“ (RT I, 29.04.2022, 1), millest tulenevalt TKE menetleb kuni 30. juunini 2024 esitatud avaldused töökorra kohaselt nelja kuu jooksul ning peale seda lõpetab tegevuse.